

<http://www.ymparisto.fi/pop>

Klordaani

Klordaania on käytetty torjunta-aineena.

KLORAANI

- CAS 57-74-9
- englanniksi chlordane
- torjunta-aine
- kielletty Suomessa
- Tukholman sopimuksen liitteessä A

1

Käyttö ja päästöt

Klordaania on käytetty paljon hyönteisten torjuntaan monille viljelykasveille ja vihanneksille vuodesta 1945 lähtien. Joissakin maissa sitä käytetään yhä, lähinnä termiittien hävittämiseen. Klordaenin tuotanto oli vuonna 1974 Yhdysvalloissa 9,5 milj. kg. Yhdisteen tuotanto ja käyttömäärät ovat kuitenkin laskeneet huomattavasti. Klordaenin käyttö on kielletty yli 40 maassa ja käyttöä on rajoitettua monissa muissakin maissa. Klordaani kiellettiin Suomessa torjunta-aineena 1972 ja puunsuojakemikaalina sen käyttö lopetettiin vuonna 1994.

Terveysvaikutukset

Klordaani on haitallista nieltynä ja joutuessaan iholle. Sillä on havaittu olevan vaikutuksia keskushermostoon ja se voi myös kertyä rasvakudoksiin. Klordaani vaikuttaa häiritsevästi lisääntymiseen ja hormonitoimintaan sekä voi aiheuttaa syöpää.

Ympäristövaikutukset

Klordaani on erittäin niukkaliukoinen. Maan pintaosista yhdiste haihtuu helposti ilmaan ja voi kulkeutua pitkiäkin matkoja. Klordaani hajoaa maaperässä hitaasti ja sen puoliintumisaika on useita vuosia. Klordaenin on todettu myös kertyvän eliöihin erittäin helposti. Vesiliöille yhdiste on erittäin myrkyllistä.

Klordaenin ominaisuuksia.

	klordaani
Vesiliukoisuus (25 °C)	0,009–0,1 mg/l
T _{1/2} (maaperä)	vuosia
log K _{ow}	6,0
BCF _(kala)	37 800